

An aerial photograph of a rural landscape in Montenegro. The scene features a mix of green fields, brown terraced slopes, and a small cluster of white buildings with red roofs. The background shows rolling hills and mountains under a hazy sky. The text is overlaid in the lower half of the image.

**ORGANSKA POLJOPRIVREDA
U EKOLOŠKOJ DRŽAVI CRNOJ
GORI**

ORGANSKA PROIZVODNJA U EKOLOŠKOJ DRŽAVI CRNOJ GORI

Organska = ekološka = biološka
proizvodnja

Organska – Crna Gora, Srbija, US, Velika Britanija, Kanada

Ekološka – Hrvatska, Norveška, Njemačka, Austrija

Biološka – Italija, Francuska, Švajcarska

DEFINICIJE ORGANSKE I EKOLOŠKE PROIZVODNJE

Organska poljoprivreda predstavlja sistem održive poljoprivrede, u velikoj mjeri zasnovan na lokalnim resursima koji održava ekološku ravnotežu i minimizira negativan uticaj poljoprivrede na životnu sredinu. Takođe, podrazumijeva proizvodnju usklađenu sa zakonom i standardima definisanim uslovima uz kontrolu cijelog proizvodnog ciklusa od strane ovlašćene organizacije za sertifikaciju.

"Ekološka proizvodnja" ("organska", "biološka") poseban je sistem održivoga gospodarenja u poljoprivredi i šumarstvu koji obuhvaća uzgoj bilja i životinja, proizvodnju hrane, sirovina i prirodnih vlakana te preradu primarnih proizvoda, a uključuje sve ekološki i društveno opravdane proizvodno-tehnološke metode, zahvate i sustave, najpovoljnije koristeći plodnost tla i raspoložive vode, prirodna svojstva biljaka, životinja i krajobraza, povećanje prinosa i otpornosti biljaka s pomoću prirodnih sila i zakona, uz propisanu uporabu gnojiva, sredstava za zaštitu bilja i životinja, paralelno s međunarodno usvojenim normama i načelima.

Šta je do sada urađeno u ekološkoj državi Crnoj Gori od proglašenja 20.09.1991 god

.Doo „Nika“ (jogurt, pavlaka, sir sa ljekovitim biljem)

-USPPLj „Boljanići“ – (gajenje ljekovitog bilja i prerada, Krompir, ehinacea, neven)

- Medenica Nastadin (Jabuka, šljiva, kruška, dunja)

-Doo „IN SPE (Šumski plodovi i ljekovito bilje; čaj, biljne mješavine)

-HM „Durmitor“ – (Sir, skorup, meso)

- Plantak Marijan (Med)

- Mirjačić Dragica (Drenjine)

PRINCIPI ORGANSKE BILJNE I STOČARSKE PROIZVODNJE

Proizvodnja dovoljnih količina biološki vrednije hrane, na taj način da se što manje vrši štetan uticaj na okruženje - tzv. održivi razvoj.

Proizvodnja mora biti u skladu sa prirodom, i sa zadatkom da se podstiču i intenziviraju prirodni procesi očuvanjem flore, faune i mikroorganizama sa osnovnim ciljem za uspostavljanje preko potrebne ravnoteže u prirodi. Dakle korišćenje samo bezopasnih načina kontrolisanja brojnosti ili suzbijanja biljnih i životinjskih bolesti i štetočina, ili metoda integralne zaštite.

Dugoročno održavanje i povećavanje plodnosti zemljišta, što se postiže uspostavljanjem redukovane obrade zemljišta, pravilnog plodoređa i đubrenjem organskim đubrivima i mineralnim đubrivima sa liste dozvoljenih.

Biljke treba da su prvenstveno hranjene kroz zemljišne ekosisteme, a ne kroz rastvorljiva đubriva dodata zemljištu.

GMO i proizvodi koji potiču od GMO nisu u saglasnosti sa organskom proizvodnjom i shvatanjima potrošača, i ne trebaju biti korišćeni u organskoj proizvodnji i preradi.

Samoodrživost. Težnja da se uspostavi ravnoteža između biljne i životinjske proizvodnje, tako da se hrana za životinje proizvodi od biljaka sa gazdinstva, a da se od produkata gajenih životinja dobiju dovoljne količine što kvalitetnijeg đubriva. Otpad i sporedni proizvodi biljnog i životinjskog porekla treba da se recikliraju i vrate kao hraniva za zemljište.

Korišćenje samo onih površina koje su identifikovane kao ekološki čiste, uz poštovanje perioda konverzije koji su određeni za pojedine vrste. Korišćenje održivih i zdravih izvora vode za organsku proizvodnju, uz analitički dokaz ispravnosti.

Najmanje moguće zagađenje koje dolazi sa farme iz poljoprivredne proizvodnje tako što će se voditi računa o mehanizaciji i transportnim sredstvima, primeni đubriva i pesticida.

EKOPLANT

-Organski (ekološki) ogledne plantaže na 970 m.n.v selo Potrk Bijelo Polje

-Ogledni organski zasadi :

-Dunje 4 sorte

-Kruške 4 sorte

-Višnje 5 sorti

-Maline 1 sorta

- Borovnice 11 sorti

-Aronije 3 sorte

-Oblepihe 2 sorte

IZGLED IMANJA PRIJE POČETKA RADOVA

Priprema terena
za podizanje organskih (ekoloških)
zasada

PODIZANJE ORGANSKIH ZASADA

Sadnja organskih zasada dunje

Sadnja organskih zasada maline oko 2000 m²

ORGANSKI ZASADI

ZASAD DUNJE I KRUSKE
(oko 5000m²)

ZASAD ŠLJIVE I VIŠNJE
(oko 6000m²)

ZASAD BOROVNICE
(oko 2000m²)

ZASAD BRUSNICE
(OKO 100M²)

SADAŠNJA SLIKA U POTRKU

KAKO DOBITI SERTIFIKAT „ORGANSKI PROIZVOD“

Da bi se bavio organskom poljoprivredom i proizvodnjom proizvođač treba imati osnovno znanje o metodama organske proizvodnje, a takođe i stručne savjete koje može potražiti od službi kao što su Republička savjetodavna služba, Služba za selekciju stoke, Biotehnički institut.

Sa metodama i pravilima kao i uslovima koje mora zadovoljiti da bi se bavio organskom proizvodnjom, zainteresovani proizvođači se mogu upoznati iz važeće zakonske regulative i podzakonskih akata, a to su:

I Zakonska regulativa

II Prijava

III Inicijalna (prva kontrola)

IV Registar proizvođača organske poljoprivrede

V Kontrola proizvođača

VI Izdavanje Sertifikata – sertifikacija

VII Označavanje proizvoda

ORGANSKA POLJOPRIVREDA U OKRUŽENJU

U Srbiji Zakon o organskoj proizvodnji počinje da se primjenjuje od 01.01.2011. godine .

2008. godine Ministarstvo poljoprivrede Srbije registrovalo je 224 gazdinstva koja primjenjuje metode organske proizvodnje na ukupno 596 hektara , dok je u periodu konverzije bilo više od 265 hektara . Po podacima kontrolnih organizacija 2009 u Srbiji je bilo 1200 hektara na kojima se primjenjuju metode organske proizvodnje , a površina na kojima se sakupljaju biljne vrste iz prirodnih staništa je milion hektara.

GDJE JE CRNA GORA NA SAJMU BIOFACH-a ?

BIOFACH je jedan od najvećih sajmova za ekološku poljoprivredu i bio proizvode koji se održavaju u Njemačkoj. Sve je počelo 1990 . Godine u Ludwigshafenu sa svega 240 izlagača da bi zadnjih godina bilo preko 2900 izlagača .

Pokrovitelj sajma je **IFOAM** (Međunarodna organizacija za ekološku poljoprivredu) što garantuje primjenu strogih kriterijuma za izlagače te isto tako konstantno visoki kvalitete izloženih proizvoda .

HVALA NA PAŽNJI !